

Hadsel Kommune
Att: Hans Christian Haakonsen
Rådhusgata 5
8450 Stokmarknes

Fiskeridirektoratets uttalelse til varsel om planoppstart - begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel 2025-2037 - Hadsel kommune

Vi viser til deres oversendelse datert 16.12.2025.

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag er å fremme verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og akvakulturnæringenes interesser i planarbeid.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

I de nasjonale forventningene står det blant annet at «Helhetlig planlegging er nødvendig for å sikre ressursgrunnet for utvikling av natur- og kulturbaserte næringer som landbruk, reindrift, fiskeri og reiseliv.» Det er en nasjonal forventning at «Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.»

De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes planarbeid. Forventningene ligger til grunn for Fiskeridirektoratets medvirkning i planleggingen.

Planstatus

Kommunens sjøarealer var en del av det interkommunale samarbeidet om kystzoneplan for Vesterålen. Kommunens del av denne planen er senere inntatt i kommuneplanens arealdel som ble vedtatt 23.10.2025.

Kommunen ønsker å gjøre mindre endringer av planen. Arbeidet vil foregå som full planprosess, men med avgrensning til følgende punkter:

- Rette opp feil og mangler i bestemmelsene loggført etter at planen ble iverksatt
- Legge til nye arealer for tareoppdrett ved Fiskebøl, og utvidelse av oppdretts-lokaliteter disponert av Holmøy havbruk.

- c) Legge til hensynssoner i utmark for å tydeliggjøre utmarksforvaltningen.
- d) Planvask av regulerte boligområder: Ta ut områder som ikke er benyttet og/eller hvor det er myr, ulike naturfarer, landbruk eller viktig biologisk mangfold og/eller friluftslivsutfoldelse. Dette til fordel for ny konsentrert boligbebyggelse på/i Sandnes, Melbu, Innlandet og Stokmarknes.
- e) Legge til boligområder for fremtidig konsentrert boligbebyggelse i nærheten av Sandnes, Melbu og Stokmarknes som profesjonelle entreprenører har interesse av å bygge ut. Det legges vekt på prosjekter som kan gi flere boliger raskt. Videre at boligene ligger nært sentrale samfunnsfunksjoner slik at man kan benytte disse ved bruk av sykkel eller kunne gå dit.

Det er særlig punktene a og b som berører Fiskeridirektoratets ansvarsområder.

Fiskeridirektoratets vurderinger

Opplegg for medvirkning

Dersom det planlegges for endringer som vil kunne få konsekvenser for sjøarealer, bør lokale fiskere, fiskarlag, akvakulturaktører og andre som kjenner til bruken av området, involveres aktivt for å sikre en tilstrekkelig kartlegging av områdets betydning for sjømatnæringene, og av mulige konsekvenser av endringer som foreslås.

Konsekvensutredning

I forskrift om konsekvensutredninger § 13 er det et krav at «*For kommuneplanens arealdel skal forslaget til planprogram skille mellom krav til utredning av enkeltområder og krav til utredning av planen som helhet. Planmyndigheten skal klargjøre hvilken dokumentasjon som skal følge forslag til nye utbyggingsområder*».

Fiskerienes ressursområder (gyte- og oppvekstområder for marin fisk) må inngå som tema som skal utredes i KU. For Fiskeridirektoratet er det avgjørende at alle nye akvakulturområder og tiltak/utbygging i sjøområdene og i strandsonen konsekvensutredes ut fra virkningene på fiskeri- og akvakulturinteressene, marine ressursområder (gytefelt og gyte- og oppvekstområder) og viktige marine naturtyper. Dette gjelder for både utbyggingsfasen og permanent fase.

En mangelfull konsekvensutredning kan medføre at vi som sektormyndighet ikke har grunnlag for å gi gode uttalelser til planen, og kan føre til at det fremmes innsigelse fra Fiskeridirektoratet dersom det ikke dokumenteres at våre interesser i kommunen blir tilstrekkelig ivaretatt eller tatt hensyn til.

Kystnære fiskeridata

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag bør ligge til grunn for eventuelle endringer i arealplanen. Når en kommune starter opp arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel, vil Fiskeridirektoratet ta stilling til om det er behov for å oppdatere kystnære fiskeridata i planområdet. Et oppdatert kunnskapsgrunnlag bør ligge til grunn for eventuelle endringer i arealplanen. Vi har vurdert om det er behov for oppdatering av kystnære fiskeridata i kommunen. De dataene vi har for kommunen ble sist oppdatert i sammenheng med interkommunal kystsoneplan for Vesterålen i 2020. Når vi vurderer kystnære fiskeridata opp mot sporingsdata, historikk for faststående bruk og fangstdata vurderer vi at dataene gir et greit bilde på fiskeriaktiviteten.

Eksisterende akvakultur – arealbehov

Fiskeridirektoratet anbefaler at det i planprogrammet blir tatt inn at kommunen skal utrede om det i gjeldende kommuneplan er avsatt tilstrekkelig areal til akvakultur rundt eksisterende akvakulturlokaliteter/-områder. Det gjelder både for 1) de områdene der det er gitt tillatelse til

akvakultur etter akvakulturloven og 2) eventuelle arealer som er satt av til akvakultur i kommuneplanen, men som det ikke er gitt akvakulturtillatelse til ennå.

Viktige spørsmål knyttet til dette utredningstemaet er: Har eksisterende anlegg stort nok areal? Ligger anlegget og fortøyningene innenfor avsatt areal til akvakultur, eller kombinerte formål der akvakultur er inkludert, eller trenger området å utvides? Er det innenfor avsatt areal rom nok til å benytte ny teknologi, som blant annet kan bedre miljøet rundt anlegget? For eksempel trenger plastringer større plass enn stålbur, og semi-lukkede anlegg eller lagringstanker for oppsamlet slam kan også kreve mer plass. Tilsvarende spørsmål bør også svares ut i forbindelse med avsetting av nye akvakulturområder i planen.

Fiskeri- og akvakulturinteresser i kommunen

Kystnært fiskeri

For generelle råd viser vi til vår planfaglige veiledning om [Fiskeplassar i arealplanar \(fiskeridir.no\)](#).

Kommunens geografiske plassering har gjennom tidene gitt rikelig tilgang på havets ressurser. I fiskermanntallet er det per dags dato 48 yrkesfiskere (blad B) i Hadsel kommune, i tillegg er det fem deltidsfiskere (blad A) i kommunen. I tillegg drives det fritids- og turistfiske.

Å sikre fiskerne tilgang til nødvendig areal for utøvelse av fiske er viktig i arealplanleggingen. Fiskeriaktivitet kan foregå mer eller mindre over alt i sjøen. Begrepet «fiskeplass» er et arealavgrenset område der det har vært eller drives kommersielt fiske og/eller fangst etter marine arter, og som kan forventes brukt i fremtiden. Over tid kan det endre seg hva som er de viktigste fiskeplassene, blant annet på grunn av endringer i fiskebestandene, gyte- og vandringsruter, og redskapsbruk. Fiskeplasser blir i fiskeriforvaltningen kategorisert som en type «bruksområde», det er en samlebetegnelse på områder som benyttes i forbindelse med fiske.

Akvakultur

For generelle råd viser vi til vår planfaglige veiledning om [Akvakultur i arealplanar](#)

Akvakultur er en svært dynamisk næring. Driftskonsepter, teknologi og nye typer havbruksinnstallasjoner, herunder havbruk utenfor kysten, offentlige reguleringer og type akvakulturvirksomhet påvirker hvilke sjøarealer som vurderes som egnet. Mattilsynets krav til avstand mellom ulike lokaliteter varierer etter type virksomhet, størrelse på lokaliteten m.m. Disse rammebetingelsene er i endring, og dette kompliserer vurderingen av hva som anses som egnede og tilgjengelige sjøarealer for akvakulturvirksomhet. Det kan fremover bli aktuelt med andre typer akvakultur enn det som er etablert og som vi i hovedsak kjenner til i dag. Det innebærer at kommunen bør vurdere mulighetene for akvakulturvirksomhet også for andre alternativer enn fisk og skalldyr, for eksempel alger, planter, pigghuder og tunikater.

Akvakulturnæringen er derfor avhengig av en annen arealfleksibilitet sammenlignet med aktiviteter på land, samt at egnede arealer er tilrettelagt i plansammenheng for akvakulturvirksomhet. En sentral målsetting ved planlegging av sjøarealet bør ta sikte på at potensialet for akvakultur skal kunne utnyttes optimalt, samtidig som andre samfunnshensyn ivaretas.

Vi ser det generelt som nødvendig at det blir satt av tilstrekkelig sjøareal som sikrer etablering, drift og utvikling for akvakulturvirksomhet, også for akvakulturlokaliteter som er godkjent etter lov om akvakultur (akvakulturloven). Områder for akvakultur bør avsettes som akvakulturområde alene (feltkode AKV, formålkode 6400). Områdene må være så store at tillatelsene blir sikret tilstrekkelig areal for mindre utvidelse og justering, slik at man unngår søknad om dispensasjon fra gjeldende plan.

Akvakulturanlegg for fisk i sjø vil ha fortøyninger som strekker seg langt ut over det synlige anlegget. Lengde på fortøyninger vil være avhengig av dybde og strøm på lokaliteten, samt krav til et rømningssikkert anlegg. Kommunen må derfor ta høyde for dette ved at en enten setter av tilstrekkelig store areal til at fortøyningssystemet kan inkluderes i området, eller ved at en i bestemmelsene til planen presiserer bruken av vannsøyle og bunn ved at fortøyningene kan ha en utstrekning ut over akvakulturområdet på vannflaten.

For alle nye endringer av arealformål i arealdelen skal det gjennomføres en konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredning. Dette skal sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres. Mindre enbruksområder kan være enklere å konsekvensutredet enn større flerbruksområder, da de er mer avgrensede i omfang. Erfaringsmessig ser vi at det ofte kan bli fremmet innsigelse til store flerbruksområder på grunn av mangelfull konsekvensutredning. Med bakgrunn i dette anbefaler Fiskeridirektoratet at nye areal til akvakultur i hovedsak avsettes som enbruksområder.

Akvakulturvirksomhet blir regulert gjennom akvakulturloven. Et av vilkårene som må være oppfylt ved tildeling av akvakulturtillatelse, er at tiltaket ikke er i strid med vedtatte arealplaner eller vernetiltak. I plan- og bygningsloven er akvakultur definert blant formålene under §11-7 nr. 6, og kan enten benyttes som formål alene eller i kombinasjon med en eller flere av de andre arealbruksformålene som er definert her. §11-11 nr. 3 gir hjemmel til å lage bestemmelser til hvordan akvakultur kan etableres på overflaten, i vannsøylen og på bunnen. Det er videre anledning til å ha bestemmelser om hvilken artsgruppe eller arter av akvakultur som enkeltvis eller i kombinasjon kan etableres jf. §11-11 nr. 7.

Vi vil vi presisere at alle bestemmelser til arealdelen må ha hjemmel i plan- og bygningsloven.

Marint miljø

For generelle råd viser vi til vår planfaglige veiledning om [Marine naturtyper i arealplanar \(fiskeridir.no\)](https://www.fiskeridir.no).

Grundig planlegging er en forutsetning for at menneskelig aktivitet i så liten grad som mulig skal påvirke kystsonen og livet i sjøen negativt. Vi vil anbefale at alle planlagte inngrep eller aktiviteter som kan påvirke livet i sjøen, søkes lokalisert der hvor de gjør minst skade på miljøet. Dette er spesielt viktig ved blant annet planlegging av småbåthavner, havnearlegg, industriområder, vann- og avløpsnett, landbasert akvakultur, hytte- og boligtomter på land i tilknytning til sjø, samt både permanente og midlertidige tiltak i sjø som eksempelvis akvakultur, mineralutvinning, bølgekraftverk, vindkraft, oppankringsområder, uttak av skjellsand og dumpingsområder.

Marine naturtype registreringer er gjort etter DN håndbok 19 - Kartlegging av marint biologisk mangfold, og man vil også finne disse i Miljødirektoratets [Naturbase](https://www.miljodirektoratet.no). Informasjon om naturtypene finnes også i [Havforskningsinstituttets kunnskapsveileder](https://www.havforskningstiftelsen.no). Det er flere forekomster av viktige marine naturtyper i planområdet sjøarealer. Marine naturtyper som er viktige for fiskeriene bør av hensynet til fiskeriinteressene beskyttes mot både fysiske inngrep og mot negative konsekvenser av andre tiltak i nærområdet.

Generelle råd om arealplanlegging for fiskeri og akvakultur

På nettsiden [Fiskeridirektoratets planretteing | Fiskeridirektoratet](https://www.fiskeridir.no) har Fiskeridirektoratet samlet sin generelle planveiledning om fiskeri og akvakultur. Der informerer vi og gir råd om blant annet:

- arealbehovet til sjømatnæringene
- kunnskapsgrunnlaget i kartløsningen «[Yggdrasil](#)»
- kriterier Fiskeridirektoratet benytter for å vurdere hvilke spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning innenfor saksområdene fiskeri, og tang og tarehøsting, jamfør plan- og bygningsloven § 5-4
- hvordan fiskeri- og akvakulturinteresser kan sikres i plankart og -bestemmelser

Fiskeridirektoratets kartløsning [Yggdrasil](#) inneholder data om bl.a. kystnært fiskeri, akvakulturlokalteter og marint miljø. Vi oppfordrer kommunen til å bruke kartverktøyet aktivt i planleggingen av sjøarealene. Kartvisningen «Plan og sjøareal» er tilpasset arealplanlegging. Datasett kan også lastes ned fra nettstedet.

Avslutning

Generelt er vi opptatt av at kommunene ser sammenhengen mellom bruk av land og sjø i alt kommuneplanarbeid. Dette mener vi vil bidra til å redusere konflikter i sjø og sjønære områder, og gi en mer forutsigbar utvikling. Vi viser til [veileder for planlegging i sjø](#), som vil være nyttig i arbeidet endring av kystsoneplanen.

Avslutningsvis vil vi presisere at alle bestemmelser til arealdelen må ha hjemmel i plan- og bygningsloven. For mer informasjon om hva man kan og hva man ikke kan gi bestemmelser om viser vi til Kommunal- og distriktsdepartementets veileder [Kommuneplanens arealdel](#).

Vi oppfordrer kommunen til å invitere representanter fra både fiskeri- og akvakulturnæringen til å delta i planprosessen. De har ofte god lokalkunnskap om sin næring.

Om videre planprosess

Fiskeridirektoratet ber om at innspillene ovenfor blir tatt hensyn til i det videre planarbeidet. Ved videre kontakt i saken, vær vennlig å vise til vårt saksnr. 25/30426 og benytte e-post-adressen postmottak@fiskeridir.no.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Silje Svendsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Hadsel Kommune Rådhusgata 5 8450 Stokmarknes

Kopi til:

Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Mattilsynet	Felles postmottak	2381	Brumunddal
	Postboks 383		
Nord Fiskarlag	Konrad Klausens vei	8003	Bodø
	4D		
Nordland Fylkeskommune	Postboks 1485	8048	Bodø
	Fylkeshuset		
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8388	Ramberg
Samediggi Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Sjømat Norge	Postboks 5471	0305	Oslo
	Majorstua		
Statsforvalteren I Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø

